

ÅLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

2023

Nr 61

LANDSKAPSLAG

om ändring av landskapslagen om tillgängliga webbplatser och mobila applikationer inom landskapsförvaltningen

Föredragen för Republikens President den 29 juni 2023

Utfärdad i Mariehamn den 10 augusti 2023

I enlighet med lagtingets beslut¹ **ändras** lagens rubrik, 1 §, 4 § 1 mom., 7 § 2 mom., 9 § 1 mom., 10 § 2 och 3 punkten landskapslagen (2019:7) om tillgängliga webbplatser och mobila applikationer inom förvaltningen, samt

fogas till 2 § nya 4-9 punkter, till lagen ett nytt 2a kap. med nya 8a-8i §§, till 10 § en ny 4 punkt, samt till 11 § en ny 4 punkt, som följer²:

LANDSKAPSLAG om tillgängliga digitala tjänster

1 §

Lagens tillämpningsområde och syfte

Syftet med denna lag är att främja tillgången till tillgängliga digitala tjänster samt innehållets tillgänglighet och på så sätt förbättra vars och ens möjlighet att använda digitala tjänster på lika villkor.

Bestämmelserna i 2 kap. tillämpas på webbplatser och mobila applikationer som tillhandahålls av myndigheter och offentligrättsliga organ inom landskaps- och kommunalförvaltningen samt av tjänsteleverantörer för de tjänster som avses i 2a kap. 8a §. Bestämmelserna i 2a kap. tillämpas enbart på de digitala tjänster som avses i 8a § i det kapitlet och tillämpas på tjänsteleverantörer inom landskaps- och kommunalförvaltningen och på tjänsteleverantörer inom lagtingets lagstiftningsbehörighet vilka yrkesmässigt tillhandahåller tjänster för allmänheten.

Genom denna lag genomförs Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/2102 om tillgänglighet avseende offentliga myndig-

heters webbplatser och mobila applikationer, nedan *webbtillgänglighetsdirektivet* och till vissa delar Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/882 om tillgänglighetskrav för produkter och tjänster, nedan *tillgänglighetsdirektivet*.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

4) *harmoniserad standard* en europeisk standard som antagits på begäran av Europeiska kommissionen för tillämpningen av unionens harmoniseringslagstiftning.

5) *konsument* en fysisk person som skaffar en konsumtionsnyttighet huvudsakligen för annat ändamål än den näringsverksamhet som han eller hon idkar.

6) *mikroföretag* ett företag som har

a) färre än tio anställda och

b) en årsomsättning som inte överstiger 2 miljoner euro eller en årlig balansomslutning som inte överstiger 2 miljoner euro.

7) *persontrafiktjänst* en tjänst som tillhandahålls konsumenter som en del av de trafik-tjänster som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1177/2010 om passagerares rättigheter vid resor till sjöss och på inre vattenvägar och om ändring av förordning (EG) nr 2006/2004 samt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 181/2011 om passagerares rättigheter vid busstransport och om ändring av förordning (EG) nr 2006/2004.

8) *tjänsteleverantör* myndigheter enligt 3 punkten samt offentligrättsliga organ en-

¹ LF nr 29/2021-2022

SMU bet. nr 5/2022-2023

² Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/882, EUT nr L 151, 7.6.2019, s. 70

ligt 3 § samt verksamheter inom lagtingets lagstiftningsbehörighet vilka yrkesmässigt tillhandahåller tjänster för allmänheten och vars digitala tjänster omfattas av denna lag.

9) *tjänster som ger åtkomst till audiovisuella medietjänster* tjänster som överförs via elektroniska kommunikationsnät som används för att identifiera, välja, ta emot information om samt konsultera audiovisuella medietjänster och eventuella tillhandahållna funktioner, såsom undertexter för döva och hörselskadade personer, syntolkning, talad textning och tecken-språkstolkning, som resultat av genomförandet av åtgärder för att göra tjänsterna tillgängliga i enlighet med vad som avses i artikel 7 i direktiv 2010/13/EU; och omfattar även elektroniska programguider (EPG).

4 §

Undantag från tillämpningsområdet

Denna lag tillämpas inte på digitala tjänster som tillhandahålls av radio- och televisionsföretag med uppdrag i allmänhetens tjänst till den del det är fråga om andra tjänster än tjänster som ger åtkomst till audiovisuella medietjänster.

7 §

Tillgänglighetsutlåtande

Myndigheterna ska tillhandahålla tillgänglighetsutlåtandena på det sätt som föreskrivs i en av kommissionen antagen genomförandeakt som avses i artikel 7.2 i webbtillgänglighetsdirektivet.

2a kap.

Vissa digitala tjänsters tillgänglighet

8a §

Kapitlets tillämpningsområde

Detta kapitel tillämpas endast på tjänsteleverantörer för tjänster som riktar sig till konsumenter och som avser

- 1) persontrafiktjänster inom landskapets lagstiftningsbehörighet, med undantag för stads-, förorts- och regionaltransporter, eller
- 2) tjänster som ger åtkomst till audiovisuella medietjänster.

Detta kapitel tillämpas inte på tjänster som tillhandahålls av mikroföretag.

8b §

Allmänna tillgänglighetskrav

Tjänsteleverantören ska säkerställa att de digitala tjänster som denne tillhandahåller uppfyller kraven i 5 § samt de kompletterande

krav som anges i denna paragraf. Tjänsteleverantören ska se till att det finns förfaranden för att säkerställa att de tillämpliga tillgänglighetskraven uppfylls under hela den tid som tjänsten tillhandahålls.

Tjänsteleverantören ska ge information om hur tjänsten fungerar, och om produkter används vid tillhandahållandet av tjänsten, om tjänstens koppling till dessa produkter, om produkternas egenskaper när det gäller tillgänglighet och om hur de fungerar tillsammans med hjälpmedel. Om stödtjänster finns att tillgå ska tjänsteleverantören säkerställa att de via tillgängliga kommunikationssätt ger information om tjänstens tillgänglighet och kompatibilitet med tekniska hjälpmedel.

Kompletterande krav som uppfyller sådana enligt artikel 15 i tillgänglighetsdirektivet antagna harmoniserade standarder, eller delar av dem, till vilka hänvisningar har offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning, eller som överensstämmer med de tekniska specifikationer, eller delar av dem, som fastställts i genomförandeakter som antagits av Europeiska kommissionen, ska anses uppfylla de i denna paragraf angivna tillgänglighetskrav som de aktuella standarderna, tekniska specifikationerna och delarna av dem täcker.

Närmare bestämmelser om de kompletterande kraven och om tillämpningen av dem kan utfärdas genom landskapsförordning.

8c §

Undantag från tillgänglighetskrav

En tjänsteleverantör kan avvika från tillgänglighetskraven för tjänsten, om leverantören utifrån en tillgänglighetsbedömning kan visa att uppfyllandet av tillgänglighetskraven medför en sådan förändring i den digitala tjänsten som innebär en grundläggande ändring av dess grundläggande karaktär.

Bedömningen av huruvida uppfyllandet av tillgänglighetskraven orsakar en oproportionell börda för tjänsteleverantören görs enligt förhållandet mellan nettokostnaderna för efterlevnad av tillgänglighetskraven och driftsutgifterna och kapitalutgifterna och enligt förhållandet mellan nettokostnaderna för efterlevnad av tillgänglighetskraven och nettoomsättningen samt enligt de uppskattade kostnaderna och fördelarna, där särskild hänsyn ska tas till de behov att använda tjänsten som personer med funktionsnedsättning har.

Avvikelse från tillgänglighetskraven får dock inte göras med stöd av vad som föreskrivs i 1 mom. om tjänsteleverantören från offentliga eller privata källor får medel som inte hör till de egna resurserna och som tillhandahålls för att förbättra tillgängligheten.

8d §

Förfaranden för avvikelser från tillgänglighetskrav

En tjänsteleverantör som avviker från tillgänglighetskraven med stöd av 8c § ska lämna tillsynsmyndigheten information om avvikelserna.

Tjänsteleverantören ska då

- 1) dokumentera bedömningen,
- 2) på begäran lämna bedömningen till tillsynsmyndigheten,
- 3) bevara den dokumenterade bedömningen i fem år från det att leverantören senast tillhandahållit den digitala tjänsten.

Bedömningen av huruvida tillgänglighetskraven leder till en oproportionerligt stor börda ska upprepas

- 1) när innehållet i den digitala tjänsten ändras,
- 2) på begäran av tillsynsmyndigheten, eller
- 3) minst vart femte år.

8e §

Information om hur en digital tjänst uppfyller tillgänglighetskraven

Tjänsteleverantören ska utöver vad som föreskrivs i 7 § om tillgänglighetsutlåtande offentliggöra en allmän beskrivning av den digitala tjänsten och information om hur den digitala tjänsten uppfyller de kompletterande kraven enligt tillgänglighetsdirektivet. Informationen ska ges i skriftlig och muntlig form och på ett sätt som är tillgängligt för personer med funktionsnedsättning. Tjänsteleverantören ska bevara informationen om hur tjänsten uppfyller tillgänglighetskraven så länge tjänsten i fråga tillhandahålls.

8f §

Skyldighet att informera om brister i digitala tjänsters tillgänglighet

Om en digital tjänst inte uppfyller tillgänglighetskraven ska tjänsteleverantören informera tillsynsmyndigheten om bristerna och om korrigerande åtgärder.

8g §

Kompletterande krav gällande information om persontrafiktjänster

Trafikidkare som tillhandahåller persontrafiktjänster samt innehavare av stationer, terminaler och hamnar för dessa trafiktjänster ska var och en på webbsidor och i mobilapplikationer tillhandahålla den information de har om

- 1) tillgängligheten hos de trafikmedel som används för att producera tjänsten,

2) tillgängligheten hos den infrastruktur och den bebyggda miljö som omger trafiktjänsterna,

3) assistans till personer med funktionsnedsättning,

4) smarta biljettförsäljningssystem,

5) reseinformation i realtid,

6) ytterligare information om användningen av tjänsten.

Den information som avses i 1 mom. ska tillhandahållas elektroniskt på webbplatser och i mobila applikationer i enlighet med vad som föreskrivs i 2 kap.

8h §

Kompletterande krav gällande tjänster som ger åtkomst till audiovisuella medietjänster

Tjänster som ger åtkomst till audiovisuella medietjänster ska

1) tillhandahålla elektroniska programguider som är uppfattningsbara, hanterbara, begripliga och robusta och tillhandahåller information om tillgänglighetstjänsterna,

2) säkerställa att tillgänglighetstjänsterna hos de audiovisuella medietjänsterna överförs fullt ut med adekvat kvalitet för en korrekt visning som är synkroniserad med ljud och video, så att användaren kan kontrollera visningen och användningen av dem.

Närmare bestämmelser om de kompletterande krav som ska tillämpas i fråga om tjänster som ger åtkomst till audiovisuella medietjänster kan utfärdas genom landskapsförordning.

8i §

Krav på funktionsprestanda

Tjänster som ger åtkomst till audiovisuella medietjänster behöver inte uppfylla tillgänglighetskraven i 8b och 8h §§ om det för tjänsten tillhandahålls minst ett alternativt driftsläge som uppfyller kraven på funktionsprestanda och om tjänsten då är minst lika tillgänglig som en tjänst som uppfyller kraven i paragraferna i fråga.

Närmare bestämmelser om de krav som gäller funktionsprestanda kan utfärdas genom landskapsförordning.

9 §

Tillsynsmyndighet

Ålands landskapsregering fungerar som tillsynsmyndighet enligt denna lag. Var och en kan anföra klagomål hos landskapsregeringen om att en myndighets webbplats eller mobila applikation inte uppfyller kraven i 2 kap. eller att en tjänsteleverantör inte iakttagit de krav som anges i 2a kap.

10 §

Tillsynsmyndighetens uppgifter

Landskapsregeringen ska

2) övervaka och kontrollera att tillgänglighetskraven iakttas på det sätt som anges i de genomförandeakter som antagits med stöd av artikel 8.2 i webbtillgänglighetsdirektivet.

3) lämna de rapporter som avses i artikel 8.4 i webbtillgänglighetsdirektivet till Europeiska kommissionen.

4) övervaka och kontrollera att de krav som anges i 2a kap. har iakttagits.

11 §

Tillsynsmyndighetens befogenheter

Landskapsregeringen kan

4) vid utförandet av uppgifter enligt 10 § 4 punkten ålägga tjänsteleverantören att inom skälig tid se till att de digitala tjänsterna uppfyller kraven i 2a kap.

Denna lag träder i kraft den 1 september 2023.

Bestämmelserna i 2a kap. ska tillämpas från och med den 28 juni 2025.

Avtal om tjänster som hör till tillämpningsområdet för 2a kap. och ingåtts före den 28 juni 2025 kan förbli i kraft oförändrade tills deras giltighetstid upphör, men dock inte för längre tid än fem år från den dagen. Bestämmelserna i 2a kap. ska inte tillämpas på sådant innehåll på webbplatser och i mobila applikationer som har arkiverats före den 28 juni 2025.

Bestämmelserna i 2a kap. ska inte tillämpas på förinspelade tidsberoende media som har publicerats före den 28 juni 2025.

Bestämmelserna i 2a kap. ska inte tillämpas på sådana filer skapade med kontorsprogram som finns på webbplatser eller i mobila applikationer och har publicerats före den 28 juni 2025.

Mariehamn den 10 augusti 2023

VERONICA THÖRNROOS
lantråd

Harry Jansson
föredragande minister